

К. Л. Залевська

Македони

МАКЕДОНИ – село Миронівського району [Київської області](#). Македон. сільс. раді підпорядк. села Кулешів і Малі Пріцьки. Знаходиться на р. Шевелуха (притока Росави, бас. Дніпра), за 100 км від обл. центру, за 35 км від райцентру та залізнич. ст. Миронівка. Площа 3,38 км². За переписом насел. 2001, проживали 773, станом на 2016 – 692 особи; переважно українці. Вперше згадується у писем. джерелах 1640. Тоді було 19 дворів. За нар. переказами, назва походить від першого поселенця, який переїхав з Македонії. За ін. легендою, тут – в урочищі Криничне – у давнину на місці зруйнов. язичниц. капища був збудований православ. монастир (спочатку дерев'яний, потім – катакомбний), у якому жит. часто рятувалися під час нападів татар. загонів. У 19 ст. В. Антонович дослідив 45 печер на відстані 100 верст від Києва та нижче Дніпром, зокрема й у М. Виявлено також кілька курганів різного часу. У 17–18 ст. село належало до Канів. староства, яке перебувало у складі Київ. намісництва. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, гайдамац. русі та Коліївщині. За Андрусів. перемир'ям 1667 М. залишилися у складі Польщі. В остан. чв. 18 ст. стали особистою власністю польс. короля Станіслава II Августа Понятовського. Пізніше М. належали родинам поміщиків Головинських, Марциновським, баронам фон Клотт та ін. Остан. власниками були поміщики Остапенко та К. Абрамович. Після 2-го поділу Польщі 1793 – у межах кордонів Рос. імперії. У 19 – на поч. 20 ст. – волос. центр Канів. пов. Київ. губ. 1872 відкрито 1-класну, 1905 – 2-класну школи, 1912 – початк. 4-класне училище. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1923–25 – райцентр. 1923–30 – у складі Київ. округи, від 1932 – Київ. обл.; від 1925 – Ржищів., від 1963 – Кагарлиц., від 1965 – Миронів. р-нів. Жит. потерпали від голодомору 1932–33 (зафіксовано випадки канібалізму та вбивства за їжу; у М. померли 650, у Кулешові – 70, у Малих Пріцьках – бл. 100 осіб), зазнали сталін. репресій. Від 8 серпня 1941 до 30 січня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни загинули відповідно 77, 9 і 47 жит. М., Кулешова та Малих Пріцьок. У 2-й пол. 1980-х рр. у М. збудовано бл. 100 житл. будинків для молодих сімей і переселенців із чорнобил. зони, а також нові приміщення для сільради, школи, дитсадка, пошти, медпункту. Нині працюють с.-г. ТОВ «Македони» та кілька фермер. госп-в. У М. – навч.-вихов. комплекс; Будинок культури, б-ка; фельдшер.-акушер. пункт. Збереглася церква Покрови Пресвятої Богородиці, зведена 1904–10 (у рад. період її використовували як склад, 1974 упав купол, на поч. 1990-х рр. частково відновили) на місці

однойм. дерев'яної (існувала від 1729). Встановлено пам'ят. хрест жертвам голодомору та пам'ятник воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – історик В. Голуб, радіоінженер І. Пресняк; актриса, засл. арт. УРСР Н. Титаренко. Тут минули дит. і юнац. роки фахівця у галузі будівництва, чл.-кор. НАПНУ А. Тугая.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Похилевич Л. Сказания о населенных местностях Киевской губернии. К., 1864;
2. Біла Церква, 2005;
3. Книга пам'яті. Голодомор 1932–1933 на Миронівщині. Миронівка, 2008;
4. Міста і села України. Київщина. Кн. 2. К., 2011;
5. Миронівщина. Роки. Події. Люди. Біла Церква, 2013.

Бібліографічний опис:

Македони / К. Л. Залевська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-60719>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).